

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru anularea majorării de întârziere și a amenzilor**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
anularea majorării de întârziere și a amenzilor.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

AVIZ
la proiectul de lege pentru anularea
majorării de întârziere și a amenzilor

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru anularea majorării de întârziere și a amenzilor, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 56 din 24 februarie 2022) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul menționat prevede anularea penalităților și sancțiunilor financiare (amenzilor) la toate tipurile de impozite și taxe, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, la alte obligații de plată stabilite de Codul fiscal nr. 1163/1997 și de legile privind punerea în aplicare a titlurilor respective din Codul fiscal nr. 1163/1997.

Deși, potrivit notei informative, scopul primordial al proiectului nominalizat este asigurarea susținerii directe din partea statului a cetățenilor și a mediului de afaceri, care au avut de suferit economic și social în urma consecințelor pandemiei de COVID-19 și din cauza crizei energetice, soluția propusă în proiect vizează contribuabilii care nu s-au conformat prevederilor legislației fiscale în vederea onorării în termen a obligațiilor fiscale.

În acest sens menționăm că în contextul pandemiei de COVID-19, pe parcursul anilor 2020-2022, au fost aplicate acțiuni de sprijinire a antreprenorilor, oferindu-le oportunități de a-și continua activitatea și de a-și susține angajații, precum și de diminuare a impactului pandemiei.

Măsurile de susținere a mediului de afaceri au fost orientate nemijlocit spre stimularea activității economice, cum ar fi:

- Programul de subvenționare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare, reglementat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 66/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de subvenționare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare contractate în perioada 1 mai 2020 – 31 mai 2021;

- Programul de rambursare a TVA, reglementat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 76/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind rambursarea TVA întreprinderilor care sunt înregistrate în calitate de contribuabili ai TVA și înregistrează sume TVA spre deducere în perioada ulterioară;

- mecanismul de subvenționare a locurilor de muncă, reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 49/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea locurilor de muncă;

- măsurile de susținere a angajatorilor și salariaților în condițiile aplicării măsurilor de restricție pe perioada pandemiei de COVID-19, stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 316/2021.

Analizând prevederile proiectului, constatăm că acesta întrunește indicii unei amnistii fiscale. Menționăm că contribuabilii au beneficiat de facilități/stimulări fiscale prin anularea majorării de întârziere și a amenzilor în anul 2007 și 2018. Ultima amnistie fiscală a fost realizată în anul 2018 în temeiul Legii nr. 180/2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală, în urma acesteia fiind anulate majorări de întârziere și amenzi neachitate în sumă de 194,1 mil. lei.

Astfel, acordarea repetată a unor stimulente fiscale sub forma anulării majorării de întârziere și a amenzilor restante într-un interval de timp relativ scurt de la ultima amnistie fiscală ar putea crea premise pentru contribuabilii ce se eschivează intenționat de la achitarea în termen a plăților la buget, fapt ce încurajează și predispune alți contribuabili la acumularea restanțelor în contextul anulării acestora în cadrul amnistiiilor fiscale în viitor.

Respectiv, putem anticipa în viitor acumularea noilor datorii istorice, care vor afecta rata de achitare benevolă a obligațiilor fiscale.

Concomitent, menționăm că unul dintre principiile pe care se bazează sistemul impozitelor și taxelor este principiul echității fiscale, care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale, stipulate la art. 6 alin. (8) lit. c) din Codul fiscal nr. 1163/1997.

De asemenea, conchidem că anularea majorării de întârziere și a amenzilor va crea inechitate fiscală în raport cu alți agenți economici care și-au onorat obligațiile fiscale la timp.

În subsidiar, potrivit art. 129 pct. 6) din Codul fiscal nr. 1163/1997, obligație fiscală reprezintă obligație a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în cotă procentuală, majorare de întârziere (penalitate) și/sau amendă.

Totodată, conform art. 180 alin. (1) din Codul fiscal nr. 1163/1997, în cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, termenul de stingere a obligației fiscale poate fi modificat, în conformitate cu articolul menționat, pe o perioadă de până la 12 luni consecutive, cu calcularea unei majorări de întârziere, în conformitate cu prevederile art. 228, și cu aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligației fiscale sub formă de gaj.

Amânarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale se acordă în baza unui contract-tip, care se încheie între Serviciul Fiscal de Stat și contribuabil, cu condiția stingerii obligației fiscale curente în perioada termenului de amânare sau de eșalonare.

Cazurile în care se acordă amânarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale sunt stabilite la art. 180 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997, și anume: calamități naturale și tehnogene; distrugere accidentală a clădirilor de producție; împrejurare imprevizibilă și de neînălăturat, care împiedică în mod efectiv capacitatea de producție pe o perioadă lungă de timp și executarea obligației

contractuale a contribuabilului; datorii ale autorităților sau instituțiilor publice (finanțate de la bugetul public național) față de contribuabil, doar în limitele sumelor datorate, precum și impozitelor și taxelor aferente acestora; alte circumstanțe, stabilite de Ministerul Finanțelor, ce îndreptățesc contribuabilul de a beneficia de modificarea termenului de stingere a obligațiilor fiscale.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 296 lit. b) din Codul fiscal nr. 1163/1997, autoritatea administrației publice locale, dacă efectuează concomitent modificările corespunzătoare în bugetul local, poate să acorde amânări la plata taxelor locale pe anul fiscal respectiv.

În contextul celor sus-menționate, cadrul normativ reglementează modalitățile de susținere a contribuabililor aflați în dificultate de a-și onora obligațiile fiscale.

Concomitent, Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale prevede:

- plătitorii la bugetul asigurărilor sociale de stat care au calculate și neachitate majorări de întârziere (penalități) pentru neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii și nu au datorii la plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat și a amenzilor pot beneficia, la solicitare, de eşalonarea stingerii datoriilor la majorările de întârziere (penalități) pe parcursul anului bugetar în curs, cu condiția că transferă integral și în termen suma obligațiilor curente la bugetul asigurărilor sociale de stat (art. 28 alin. (5));

- stabilirea termenului de stingere a datoriilor la majorările de întârziere (penalități) se efectuează în baza acordului încheiat între Casa Națională și plătitor. Procedura de încheiere, de intrare în vigoare, de acțiune și de rezoluțiune a acordului de eşalonare a stingerii datoriilor la majorările de întârziere (penalități) față de bugetul asigurărilor sociale de stat se stipulează în regulamentul aprobat de Casa Națională. În cazul în care plătitorul de contribuții nu îndeplinește condițiile acordului, Casa Națională are dreptul de a rezolvi acordul înainte de expirarea termenului (art. 28 alin. (6));

- amânarea și eşalonarea stingerii obligației fiscale față de bugetul asigurărilor sociale de stat se efectuează în condițiile și în modul stabilite de legea menționată (art. 30 alin. (4)).

De asemenea, constatăm și existența normelor legale ce vizează posibilitatea eşalonării stingerii datoriilor la penalitățile datorate pentru neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii.

În subsidiar, comunicăm că, în conformitate cu prevederile art. 131 alin. (4) și (6) din Constituția Republicii Moldova, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern, iar nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Totodată, conform art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs

nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

Relevăm că proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător și bugetului de stat în conformitate cu dispoziția art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină analiza impactului de reglementare, realizată conform Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

În contextul celor menționate *supra*, Guvernul nu susține inițiativa legislativă în cauză.